

Y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd

Lleoliad:
Ystafell Bwyllgora 3 – y Senedd

Dyddiad:
Dydd Iau, 21 Chwefror 2013

Amser:
09:30

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â:

Alun Davidson
Clerc y Pwyllgor
029 2089 8639
Pwyllgorac@cymru.gov.uk

Agenda

09.30 – 10.00 : Rhag-gyfarfod anffurfiol (preifat)

1. Cyflwyniad, ymddiheuriadau a dirprwyon

2. Craffu ar waith Gweinidog yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy (10.00 – 12.00) (Tudalennau 1 – 26)

10.00 – 10.45 : Sesiwn graffu ariannol

10.45 – 11.30 : Sesiwn graffu gyffredinol

11.30 – 12.00 : Papur gwyn ar ddatblygu cynaliadwy

E&S(4)-06-13 papur 1 : Craffu ariannol

John Griffiths AC, Gweinidog yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Matthew Quinn, Cyfarwyddwr, yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Christianne Glossop, Y Prif Swyddog Milfeddygol

12.00 – 13.00 : Egwyl

3. Craffu ar waith y Dirprwy Weinidog Amaethyddiaeth, Bwyd, Pysgodfeydd a Rhaglenni Ewropeaidd (13.00 – 15.00) (Tudalennau 27 – 30)

13.00 – 14.00 : Sesiwn graffu ariannol

14.00 – 15.00 : Sesiwn graffu gyffredinol

E&S(4)-06-13 papur 2

Alun Davies AC, y Dirprwy Weinidog Amaethyddiaeth, Bwyd, Pysgodfeydd a Rhaglenni Ewropeaidd

Andrew Slade, Cyfarwyddwr Polisi'r UE a Chyllido

Rob Hunter, Cyfarwyddwr Cyllid a Pherfformiad

Gary Haggaty, Dirprwy Gyfarwyddwr Materion Gwledig

4. Papurau i'w nodi (Tudalennau 31 – 32)

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 31 Ionawr.

John Griffiths AC /AM
Gweinidog yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Minister for Environment and Sustainable Development

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref SF-JG-0399-13

Lord Dafydd Elis-Thomas AM
Chair,
Environment and Sustainability
Committee
National Assembly for Wales

13 February 2013

Dear Dafydd,

Thank you for your letter of 28 January regarding my appearance before the Committee on 21 February.

You requested additional information ahead of the meeting – including details of the implications to my portfolio of the supplementary budgets. I am therefore pleased to inform you that I have included comprehensive detail of the two supplementary budget changes during 2012/13, along with a breakdown of the budget, by action and BEL within each action, in my evidence paper that you will receive by Wednesday 13 February.

With regard to the information you requested in relation to Natural Resources Wales (NRW), I can confirm that there has not been a revision to its business plan. The Programme team are reprofiling the financial case contained in the business case to reflect changes in expenditure. A copy of the latest summary page of the financial case is attached at Doc 1, for your information.

As can be seen from the summary document, the predicted benefit outturn over 10 years has increased from £128 million to £156 million, with an overall reduction in expenditure. It is important to emphasise that this summary deals only with the predicted cost of change needed to establish NRW as a fully functional body. Baseline costs (i.e. 'business as usual' costs) are not included.

The original business case predicted the contribution to overall benefits from the merger as shown in the table attached at Doc 2. This benefits profile has changed, largely because costs have had to be reprofiled to advance spend on ICT into the first two years of NRW's life. This has had the effect of reducing the cash realisable benefits from Environment Agency Head Office and Forestry Commission GB in the early years, but made more of this available after that point.

As can be seen from the summary sheet at Doc 2, the level of cash realisable benefit rises significantly after year 2 in comparison to the original predictions. It should be noted that some of the assumptions made in the original business case are now two years old and may have to be revisited by the NRW executive team in the light of changed circumstances. What remains, however, is the requirement that NRW delivers the overall level of benefits upon which approval of the business case was predicated.

On a separate issue, the programme team has received confirmation from Treasury and HMRC that NRW will become a VAT-exempt body on 27 March 2013.

You also requested a financial update on the Bovine TB Eradication Plan. The table below provides the latest expenditure detail:

Budget	2011/12 Final Outturn £m	2012/13 Suppl budget 2 £m	2012/13 Spend to date £m	2012/13 Forecast expenditure £m
TB Eradication	2.06	6.60	1.00	3.60
TB Slaughter Payments and Receipts	11.94	11.66	12.50	14.80
Overall position – TB Budgets	14.00	18.26	13.42	18.40

In 2011/12 expenditure on TB Eradication mainly focussed on investigative and analytical work to inform policy decisions and the continuous improvement of the TB Eradication Programme. Key areas of expenditure, which have been previously provided to the Committee include, among others:

- Analysis of data and social science following the TB Health Check Wales.
- Investigation of biosecurity measures, best practice and advising farmers on appropriate measures suitable for their individual business.
- Provision of breeding sale data to aid analysis and compare compensation levels.
- Additional investigations (testing, post mortem examination, culture etc) and support for the TB Eradication Programme initiatives by Animal Health and Veterinary Laboratories Agency (AHVLA).
- Ecological expertise to provide advice on the wildlife aspects of the TB Eradication Programme.

For 2012/13, to date, the majority of effort has been focussed on the implementation of the badger vaccination project in the Intensive Action Area. The project has cost around £945,000 to deliver this year, which is in keeping with the original estimates provided in March 2012. A report on the first year's activities and costs is available on the Welsh Government website.

European funding for implementation of the 2012 TB Eradication Plan will offset some expenditure in 2012/13, the current estimate is £3m.

Preparations are well underway for the second year of badger vaccination in the IAA and further expenditure in this financial year is planned in order to facilitate the activities in the Spring.

In addition to the budgets relating to TB Eradication and TB slaughter payments and receipts, the Welsh Government also funds the activity of the Animal Health and Veterinary Laboratories Agency (AHVLA) in Wales. Of the £16.694m budget allocated to fund these activities, an estimated £12.8m will be spent in support of tackling bovine TB.

I trust that this information addresses your request in full and I look forward to updating the Committee on developments within my portfolio at its meeting.

A handwritten signature in cursive script, appearing to read "John Griffiths".

John Griffiths AC / AM

Gweinidog yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Minister for Environment and Sustainable Development

Y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd

E&S(4)-06-13 papur 1

Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy

Portffolio

1. Fel yr amlinellwyd yn fy mhapur tystiolaeth ym mis Mehefin 2012, mae gan fy mhortffolio i gyfrifoldeb trawsbynciol dros ddatblygu cynaliadwy ac mae'n dwyn ynghyd bolisiau ar yr amgylchedd ac iechyd a lles anifeiliaid.
2. Yn y cyfnod anodd hwn i'r economi a gwariant cyhoeddus, ynghyd â'm cyd-Weinidogion, yr wyf yn cymryd camau i gyflawni'r pethau sy'n gwneud gwahaniaeth i'r bobl rydym yn eu gwasanaethu, eu teuluoedd a'n cymunedau - yn awr ac yn y dyfodol.
3. Mae ein hegwyddor o ddatblygu cynaliadwy'n golygu ein bod bob amser yn ceisio gweithredu er lles tymor hir pobl Cymru tra hefyd yn ymdrin ag anghenion brys yn y tymor byr. Rwyf wedi ymrwymo i drechu tlodi a lleihau anghydraddoldebau, a darparu llefydd deniadol i bobl fyw a gweithio.
4. Mae'r Rhaglen Lywodraethu'n nodi nifer o'r camau gweithredu penodol yr wyf yn eu cymryd. Mae hefyd yn gosod cerrig milltir a dangosyddion i asesu cynnydd wrth i ni fynd i'r afael â'r heriau sy'n wynebu Cymru yn yr hirdymor.
5. Fel y gwyddoch, rwy'n benodol atebol am sicrhau bod nifer o feysydd y rhaglen yn cael eu cyflawni'n brydlon – yn fwyaf arbennig y penodau ar Dwf a Swyddi Cynaliadwy (1), Cartrefi Cymru (6), Trechu Tlodi (9), Cymunedau Gwledig (10) a'r Amgylchedd a Chynaliadwyedd (11).

Cyllideb

6. Gellir crynhoi fy nghyllideb fel a ganlyn:

	Cyllideb Atodol 2 2011-12 £m	Cyllideb Derfynol 2012-13 £m	Cyllideb Atodol 1 2012-13 £m	Cyllideb Atodol 2 2012-13 £m	Cyllideb Derfynol 2013-14 £m
Refeniw**	262.326	265.183	265.153	260.131	264.455
Cyfalaf	73.811	61.629	75.369	81.639	62.311
Cyfanswm	336.137	326.812	340.522	341.770	326.766

** Mae'r gyllideb hon yn cynnwys cyllidebau refeniw heb fod yn arian parod ar gyfer costau dibrisiant asedau mewn perthynas â Chyngor Cefn Gwlad

Cymru, Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru, Fferm Pwllpeiran ac asedau Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO).

7. Mae **Atodiad 1** yn rhoi manylion y gyllideb, yn ôl camau gweithredu ac yn ôl Llinell Wariant yn y Gyllideb (BEL) o fewn pob cam gweithredu, ynghyd â manylion am newidiadau a ddaeth i rym yng Nghyllideb Atodol mis Mehefin 2012-13 a Chyllideb Atodol mis Chwefror 2012-13. Gellir defnyddio'r tabl hefyd i weld lefel y buddsoddiad ar gyfer pob cam gweithredu cyllidebol a gyhoeddwyd, y cyfeirir atynt yn aml fel sail i ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu.
8. O gymharu'r gyllideb derfynol â Chyllideb Atodol mis Chwefror 2012-13, bu cynnydd net cyffredinol o £14.958 miliwn yn Nherfyn Gwariant Adrannol (DEL) yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy. Golyga hyn leihad mewn adnoddau o £5.052 miliwn a chynnydd mewn cyfalaf o £20.010 miliwn.

Cynnig Cyllideb Atodol 1 – Mehefin 2012

9. Mae'r Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru i Hybu Twf a Swyddi yn rhoi amlinelliad clir o brif flaenoriaethau Llywodraeth Cymru ar gyfer prosiectau seilwaith pwysig. Mae saith blaenoriaeth lefel uchel, ac un ohonynt yw 'Cefnogi datblygiad y diwydiant ynni yng Nghymru'. Rydym wedi buddsoddi £5 miliwn mewn cynlluniau effeithlonrwydd ynni cartref fel rhan o'r pecyn buddsoddiad cyfalaf a gyhoeddwyd ym mis Mai 2012 - £3 miliwn i Nyth a £2.0 miliwn i arbed, gyda 1,000 o gartrefi ychwanegol yn elwa.
10. Derbyniodd y rhaglen arbed £2.74 miliwn o arian hefyd gan y portffolio Tai, Adfywio a Threftadaeth. Rhoddwyd yr arian am gyfraniad y rhaglen tuag at sicrhau y bydd yn ysgogi a chydlynu buddsoddiad ym mherfformiad ynni cartrefi Cymru yn ogystal â helpu i leihau newid yn yr hinsawdd, dileu tlodi tanwydd a gwella datblygiad economaidd ac adfywio yng Nghymru.
11. Cafodd y Rhaglen Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol ei hatgyfnerthu gyda £6 miliwn ychwanegol fel rhan o'r pecyn buddsoddiad cyfalaf a gyhoeddwyd gan y Gweinidog dros Gyllid ym mis Mai 2012. Mae'r arian hwn wedi ei neilltuo i brosiectau sy'n ceisio lleihau'r perygl i gartrefi a busnesau sydd mewn sefyllfa fregus yn ardaloedd Bae Colwyn, Talgarth, Gilfach Ceri a Borth yng Ngogledd a Gorllewin Cymru.

Cynnig Cyllideb Atodol 2 – Chwefror 2013

12. Dyma'r prif newidiadau a weithredwyd yn yr ail gyllideb atodol:
 - Trosglwyddwyd £2.549 miliwn o Brif Grŵp Gwariant (MEG) y Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu i gefnogi costau pontio Cyfoeth Naturiol Cymru. Dyma haen gyntaf cais llwyddiannus buddsoddi i arbed a fydd yn helpu i integreiddio'r systemau a chefnogi'r costau pontio.

- Clustnodwyd £5 miliwn o gyllid cyfalaf ychwanegol o'r Cronfeydd Canolog ar gyfer Cynlluniau Rheoli Perygl Llifogydd ac Arfordiroedd yng Nghonwy a Sir Ddinbych ac ar gyfer nifer o gynlluniau Asiantaeth yr Amgylchedd yn cynnwys Bro Abertawe, y Friog, Afon Dyfrdwy a Llechryd.
 - Trosglwyddir £3.48 miliwn o gyllid cyfalaf o'r Rhaglen Rheoli Gwastraff i'r Cronfeydd Canolog oherwydd newidiadau yn y trefniadau gwariant a rhai arbedion a gyflawnwyd trwy'r rhaglen gaffael. Gwnaed addasiad ar gyfer y dyfodol i Gyllideb Derfynol 2013-14.
 - Rwyf hefyd wedi cytuno i drosglwyddo £4.5 miliwn o'r cyllid refeniw i'r cyllid cyfalaf i'w fuddsoddi'n bennaf yn y gofynion cyfalaf sy'n gysylltiedig â'r TGCh sydd eu hangen i sefydlu Cyfoeth Naturiol Cymru. Mae monitro misol o fewn y gyllideb Dileu TB wedi dangos y bydd tanwariant tebygol o £3.5 miliwn sy'n caniatáu i ni drosglwyddo'r adnoddau hyn; mae'r £1 filiwn sy'n weddill wedi ei throsglwyddo o gyllideb refeniw Cyfoeth Naturiol Cymru.
13. Gwnaed nifer o newidiadau eraill i'r MEG, a cheir manylion yn y Nodyn Esboniadol a gyhoeddwyd ar 5 Chwefror ar y cyd â Chyllideb Atodol mis Chwefror 2012-13.
14. Mae **Atodiad 2** hefyd yn rhoi eglurhad clir o bob newid cyllidebol a weithredwyd o fewn fy mhortffolio i o Gyllideb Derfynol 2012-13 i Gyllideb Atodol mis Chwefror 2012-13.

Rhagolwg Aildro 2012/13

15. Rwy'n falch o allu dweud bod y rhagolwg presennol ar gyfer yr adran yn dangos y byddwn yn mantoli'r cyfrifon ym mhob rhan o'r portffolio ac mae fy swyddogion yn gweithio'n galed i sicrhau y bydd y sefyllfa hon yn parhau hyd ddiwedd y flwyddyn. Rwyf hefyd yn falch o adrodd ein bod yn rhagweld y bydd symiau mawr o fuddsoddiad cyllid cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â rheoli perygl llifogydd a rhaglenni effeithlonrwydd ynni yn cael eu defnyddio'n unol â'r bwriad ac yn cyflawni eu nod wrth neilltuo'r arian ar eu cyfer.
16. Rwy'n awyddus iawn i sicrhau bod fy nghyllidebau i'n adlewyrchu'r blaenoriaethau cyfredol a bod y cynigion yn y Gyllideb Atodol yn rhoi cyfle i mi ailgyfeirio arian i'r manau sydd â'r angen mwyaf. Fe welwch o'r wybodaeth a roddwyd ynglŷn â'r ddwy gyllideb atodol fy mod wedi cyflawni hynny.

Blaenoriaethau a Chynnydd

17. Er nad yw'n bosibl rhoi sylw i'r portffolio cyfan yn y papur hwn, rwyf wedi amlinellu isod fanylion pellach rai o'm blaenoriaethau, gan ystyried y

meysydd arbennig yr oedd y Pwyllgor wedi eu nodi a oedd o ddiddordeb penodol.

Y Bil Datblygu Cynaliadwy

18. Cafodd Papur Gwyn y Bil Datblygu Cynaliadwy ei lansio ar 3 Rhagfyr 2012. Mae'n amlinellu'r cynlluniau i ddeddfu er mwyn rhoi'r ddyletswydd am Ddatblygu Cynaliadwy ar ddarparwyr gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru a chreu corff annibynnol newydd ar Ddatblygu Cynaliadwy. Mae'r ymgynghoriad yn dod i ben ar 4 Mawrth 2013.

<http://wales.gov.uk/consultations/sustainabledevelopment/sdwhitepaper/?lang=cy>

19. Fel y soniwyd eisoes yn y papur hwn, ein blaenoriaethau ni yw creu swyddi a threchgu tlodi. Mae datblygu cynaliadwy'n fframwaith i weithredu'r blaenoriaethau hyn a sicrhau ein bod yn eu cyflawni.

20. Pwrpas y papur yw cyflawni'r ymrwymiad sydd yn y Rhaglen Lywodraethu i ddeddfu er mwyn gosod egwyddor datblygu cynaliadwy wrth wraidd trefniadaeth Llywodraeth Cymru a gwasanaethau cyhoeddus sydd wedi eu datganoli. Yn y bôn, y nod yw sicrhau bod effeithiau economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a hirdymor yn cael eu hystyried wrth wneud ein penderfyniadau.

21. Mae pedair elfen i'r cynigion:

- y *ddyletswydd* ar sefydliadau gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru i ddangos bod pob elfen o ddatblygu cynaliadwy - economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol - yn cael eu hystyried wrth wneud penderfyniadau strategol ac wrth gyflawni eu gwaith;
- y *gefnogaeth* i sefydliadau gydymffurfio â'r ddyletswydd hon, a fydd yn cael ei chynnig gan Lywodraeth Cymru a'r corff Datblygu Cynaliadwy statudol;
- yr *atebolrwydd* y bydd angen i ni a sefydliadau eraill ei ddangos, trwy fframweithiau sydd eisoes yn bodoli a thrwy waith Archwilydd Cyffredinol Cymru; a
- *rhoi'r ddyletswydd ar waith* yn raddol er mwyn i bawb gael amser i ddeall beth yn union sydd angen iddynt ei wneud.

22. Y bwriad yw cyflwyno'r Bil i'r Cynulliad erbyn diwedd y flwyddyn.

Diwygio Cynllunio

23. Mae'r gwaith sylweddol o ddiwygio'r system gynllunio eisoes ar waith. Ers datganoli, mae polisiau cynllunio cenedlaethol wedi eu diweddarau ac wedi eu rhoi ar waith. Mae'r polisiau hyn yn gweddu i anghenion Cymru, ac yn adlewyrchu ein hymrwymiad i sicrhau datblygu cynaliadwy, adfywiad economaidd a chartrefi fforddiadwy. Er mwyn hwyluso'r gwaith hwn yn lleol, cyflwynwyd system cynlluniau datblygu lleol newydd. Mae'r broses ceisiadau cynllunio hefyd yn cael ei gwella ar hyn o bryd.

24. Bydd y Bil Diwygio Cynllunio'n rhoi cyfle i gyflwyno deddfwriaeth sylfaenol a fydd yn bwrw ymlaen â'r agenda ddiwygio. Yn y gorffennol, rydym wedi gorfod dibynnu ar Filiau Llywodraeth y DU, is-ddeddfwriaeth a pholisïau a chanllawiau. Mae'r gallu i greu ein deddfwriaeth sylfaenol ein hunain yn rhoi cyfle newydd i ni a dylid ei groesawu.
25. Mae'n rhaid seilio deddfwriaeth a pholisi cynllunio ar dystiolaeth. Mae sail dystiolaeth gynhwysfawr wedi ei chrynhoi i lywio'r Papur Gwyn ar Gynllunio a gosod sail i'r Bil Diwygio Cynllunio. Cyhoeddir y Papur Gwyn a'r Bil drafft cyn diwedd 2013.
26. Ar berwyl arall, roeddwn yn falch bod swyddogion o'r Isadrannau Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddi a Chynllunio wedi gallu rhoi tystiolaeth ysgrifenedig a llafar i'r Pwyllgor fis diwethaf ynglŷn ag Amcanestyniadau Poblogaeth ac Aelwydydd ar gyfer awdurdodau lleol Cymru - gyda lefel a graddfa datblygiadau tai mewn Cynlluniau Datblygu Lleol yn fater i Awdurdodau Cynllunio Lleol.

Adeiladu

27. Mae'r Rhaglen Lywodraethu'n cynnwys ymrwymiad i atgyfnerthu rheoliadau adeiladu er mwyn gwella effeithlonrwydd ynni o 55% o'i gymharu â safonau adeiladu 2006, sy'n gyfystyr â 40% o'i gymharu â safonau 2010. Mae targedau ynni Llywodraeth Cymru ar gyfer adeiladau'n gysylltiedig â gofynion deddfwriaethol Ewrop a fydd yn orfodol i bob gwladwriaeth Ewropeaidd o 2021.
28. Roedd ein cynigion, yr ymgynghorwyd arnynt yn ddiweddar, ar gyfer newidiadau i'r Rheoliadau Adeiladu'n ystyried dau opsiwn mewn perthynas â lleihau allyriadau carbon mewn cartrefi newydd. Naill ai lleihad o 40% mewn perthynas â safonau Rhan L 2010 o fis Ionawr 2015 neu leihad o 25% o 2014. Roedd cynigion hefyd i wella 20%, 10% neu 11% ar Ran L 2010 ar gyfer adeiladau newydd annomestig.
29. Derbyniwyd 91 ymateb i'r ymgynghoriad. Mae'r rhain wedi eu dadansoddi ac fe'u cyflwynwyd i Bwyllgor Cynghori Cymru ar Reoliadau Adeiladu ar 24 Ionawr 2013. Gwnaethpwyd nifer o argymhellion a rhoddwyd nifer o gamau ar waith yn sgil y cyfarfod hwn. Bydd swyddogion yn datblygu mwy o gynigion Rhan L yn seiliedig ar ganlyniadau'r ymgynghoriad.
30. Roedd yr ymgynghoriad hefyd yn cynnwys modelu hyfywedd mewn perthynas ag effaith yr opsiynau 25% a 40% a chynnwys chwistrellwyr mewn cartrefi newydd ar ddatblygiadau tai. Cyflwynwyd y Mesur Diogelwch Tân Domestig (Cymru) ym mis Ebrill 2011. Ar hyn o bryd, y bwriad yw cyflwyno systemau chwistrellu i rwystro tân o fis Medi 2013 a bydd ymgynghoriad cyhoeddus ar sut y bydd hyn yn cael ei weithredu'n digwydd cyn mis Medi.

Cyfoeth Naturiol Cymru

31. Edrychaf ymlaen at weld Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cael ei sefydlu ddechrau fis Ebrill ac rwy'n falch o adrodd fod y broses o greu'r corff newydd yn mynd rhagddi yn unol â'r amserlen. Roeddwn yn falch o gael cyhoeddi datganiad ysgrifenedig fis diwethaf ar yr achos busnes a'r costau.

<http://wales.gov.uk/about/cabinet/cabinetstatements/2013/naturalresourceswales/?skip=1&lang=cy>

32. Ar ôl i'r corff gael ei sefydlu, rwyf yn disgwyl i CNC ddatblygu'n sefydliad o safon uchel, a fydd yn broffesiynol, yn effeithlon, yn ymateb i anghenion cwsmeriaid ac yn cefnogi a chyfrannu'n weladwy at agenda datblygu cynaliadwy Llywodraeth Cymru.

Rhaglen Rheoli Adnoddau Naturiol

33. Mae Rhaglen Rheoli Adnoddau Naturiol wedi ei chreu i gyflawni'r ymrwymadau polisi a restrwyd yn y Papur Gwyrdd, Cynnal Cymru Fyw. Mae'n cynnwys, ymysg pethau eraill:

- cyflawni Bil yr Amgylchedd;
- y fframwaith polisi strategol mewn perthynas â rheolaeth adnoddau naturiol, yn cynnwys gosod blaenoriaethau cenedlaethol;
- sefydlu'r dull ecosystemau, gan gynnwys prosiectau arddangos cysylltiedig; a
- rheoli'r berthynas polisi a chydlynu trefniadau rheoli perfformiad gyda Cyfoeth Naturiol Cymru.

34. Mae'r gwaith wedi dechrau o ddatblygu cynigion ar gyfer newidiadau deddfwriaethol y bydd eu hangen i gynnal y gwaith o reoli adnoddau naturiol a dyheadau eraill a amlinellwyd yn y Papur Gwyrdd, gyda'r bwriad o'u cynnwys ym Mil yr Amgylchedd sydd ar y gweill.

35. Mae Papur Gwyn ar gyfer y Bil yn cael ei ddatblygu i'w gyhoeddi'n ddiweddarach eleni, a chaiff y Bil ei gyflwyno i'r Cynulliad yn 2015.

Llwybr Arfordir Cymru

36. Rydym yn buddsoddi £1.15 miliwn yn 2013/14 i sicrhau bod Llwybr Arfordir Cymru yn gyson o safon uchel. Mae hyn yn ategu buddsoddiad Llywodraeth Cymru o hyd at £2 filiwn y flwyddyn rhwng 2007 a 2013. Ffrwyth y buddsoddiad hwn oedd agor llwybr 870 milltir o gwmpas arfordir cyfan Cymru. Ategwyd buddsoddiad Llywodraeth Cymru gyda £3.9 miliwn o Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop rhwng 2009 a 2013.

37. Adroddodd gwaith ymchwil gan Uned Ymchwil Economaidd Cymru fod 2.89 miliwn o bobl wedi ymweld â Llwybr Arfordir Cymru rhwng mis Medi 2011 a mis Awst 2012. Canlyniad hyn oedd gwerth £32.2 miliwn o alw ar economi Cymru, sy'n cyfateb i £16.1 miliwn o Werth Ychwanegol

Crynswth, sy'n dipyn o swm.

38. Agorwyd Llwybr Arfordir Cymru'n swyddogol ym mis Mai 2012 ond bu'r gwaith ymchwil yn edrych ar y defnydd o'r llwybr rhwng mis Medi 2011 – pan oedd nifer o'r prif lwybrau yn barod wedi eu hagor – a mis Awst 2012.
39. O fis Ebrill 2013, bydd y Rhaglen Gwella Mynediad Arfordirol yn cael ei chydlynu gan Cyfoeth Naturiol Cymru.

Rhaglen forol

40. Rwyf wedi ymrwymo i weledigaeth y DU o foroedd glân, iach, diogel, ffrwythlon a bioamrywiol ac amcanion morol lefel uchel y DU i gyflawni'r weledigaeth hon. Er mwyn cyflawni'r weledigaeth hon, rwy'n sefydlu rhaglen forol ar gyfer y pedwar maes pwysig a chyd-ddibynnol yn y gwaith polisi sef cynllunio morol, gweithredu Cyfarwyddeb Fframwaith y Strategaeth Forol, cadwraeth natur forol a thrwyddedu morol.
41. Mae'r rhaglen forol yn cael ei chynllunio i weithio mewn dull integredig gyda meysydd polisi ar draws Llywodraeth Cymru, yn benodol Pysgodfeydd, Ynni a Thwristiaeth, er mwyn cynnal ei natur drawsbynciol.
42. Ar hyn o bryd, rydym yn adolygu'r trefniadau sy'n angenrheidiol i roi cefnogaeth i'r rhaglen forol, gan gynnwys adnoddau. Un thema hollbwysig sy'n sail i'r adolygiad yw cyfathrebu ac ymgysylltu â rhanddeiliaid, yn enwedig cymunedau arfordirol lleol, gan gynnwys rôl fforymau arfordirol sy'n adlewyrchu'r dull o weithio sy'n seiliedig ar yr ecosystem.
43. Byddwn yn gweithio mewn partneriaeth agos â Cyfoeth Naturiol Cymru i sicrhau bod y rhaglen yn derbyn cefnogaeth effeithiol. Byddwn hefyd yn parhau i weithio mewn partneriaeth â Llywodraeth y DU a'i hasiantaethau, yn enwedig y Sefydliad Rheoli Morol, a llywodraethau eraill i sicrhau bod polisiau morol pob un ohonom yn cael eu datblygu a'u rhoi ar waith mewn dull integredig. Byddwn yn edrych ar ffurfioli trefniadau gwaith sydd eisoes yn bodoli ar ffurf concordatiau neu femoranda cyd-ddealltwriaeth yn ôl y galw.
44. Yn ystod gwanwyn a haf 2012, cynhaliwyd ymgynghoriad cam cyntaf ar yr opsiynau ar gyfer dynodi parthau cadwraeth morol yn nyfroedd glannau Cymru, wedi eu seilio ar ddull gwarchodedig iawn. Cafwyd tua 7,000 ymateb i'r ymgynghoriad, a chafwyd ystod o safbwyntiau pendant a gwahanol ynglŷn â sut y dylid defnyddio'r pŵer dynodi newydd a hefyd ar oblygiadau'r dull gwarchodedig iawn.
45. Ym mis Tachwedd, cyhoeddais y byddai cyfnod o waith ychwanegol i fyfyrion ar y wybodaeth a dderbyniwyd a'i hystyried yn llawn, er mwyn i ni wybod sut i fwrw ymlaen mewn perthynas â pharthau cadwraeth morol yng Nghymru. Mae'r gwaith ychwanegol hwn yn cyd-fynd â'n dull o fynd ati fesul cam, gan wrando ar adborth, ymateb a gofyn am farn bellach

gan unrhyw grwpiau perthnasol cyn penderfynu ar y camau nesaf. Mae'n cyd-fynd â'n hymrwymiad i weithio ar draws meysydd polisi mewn dull cydgysylltiedig. Caiff y gwaith ychwanegol ei lywio gan dîm trawsbynciol newydd yn Llywodraeth Cymru a'i gefnogi gan grŵp ffocws newydd o randdeiliaid.

46. Ar hyn o bryd, Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod trwyddedu morol ar gyfer dyfroedd glannau Cymru yn ôl Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009. Ar ôl ymgynghori, rydym yn dirprwyo swyddogaeth trwyddedu morol (yn ogystal â thrwyddedu bywyd gwyllt fwy neu lai) i Cyfoeth Naturiol Cymru er mwyn symleiddio swyddogaethau rheoleiddio'r amgylchedd. Llywodraeth Cymru fydd yn parhau'n gyfrifol am bolisi trwyddedu a bydd yn rhan hollbwysig o'r rhaglen forol.
47. Mae parhad busnes yn hollbwysig ac rydym yn mynd i'r afael â hyn trwy'r trefniadau rheoli prosiect penodol sydd wedi eu sefydlu ar gyfer dirprwyo swyddogaethau trwyddedu.

Ynni

48. Mae Ynni Cymru'n amlinellu prif flaenoriaethau Llywodraeth Cymru yn y maes hwn. Rydym eisiau agwedd gwirioneddol gynaliadwy tuag at ynni sy'n adlewyrchu'r egwyddor drefniadol ganolog ac yn gwella lles pobl Cymru.
49. Mae cynhyrchiant ynni adnewyddadwy yng Nghymru wedi cynyddu 1,029 GWh yn 2004 i 2,159 yn 2011. Mae hyn yn cyfateb i gynnydd o 2.9% o'r cyfanswm a gynhyrchwyd yn 2004 i 7.9% o'r cyfanswm yn 2011.
50. Byddwn yn cynllunio ac yn rheoli'n ofalus y berthynas rhwng datblygiadau ynni a'n hamgylchedd naturiol yn unol ag uchelgais 'Cynnal Cymru Fyw'. Rydym hefyd yn ymgysylltu â'r Grid Cenedlaethol i liniaru effeithiau'r seilwaith trawsyrru newydd.
51. Mae Gweinidogion Cymru wedi bod yn codi mater datganoli'r broses o gydsynio prosiectau ynni yng Nghymru gyda Llywodraeth y DU yn gyson. Rydym yn parhau i ddadlau y dylai Cymru reoli ei hadnoddau, gan gynnwys cydsynio i brosiectau cynhyrchu ynni a seilwaith ynni cysylltiedig. Bydd sefydlu Cyfoeth Naturiol Cymru'n helpu i symleiddio'r broses cydsynio.

Effeithlonrwydd Ynni a Thlodi Tanwydd

52. Yn ystod y flwyddyn sydd i ddod, byddwn yn parhau i gyflawni ein hymrwymladau ym maes tlodi tanwydd ac effeithlonrwydd ynni gan gynnwys parhau gyda'r cynlluniau Nyth ac arbed.
53. Rydym yn buddsoddi o leiaf £30 miliwn yn Nyth ac arbed yn ystod y flwyddyn ariannol hon ac o leiaf £36 miliwn yn 2013/14. Bydd yr arian hwn yn helpu i wella effeithlonrwydd ynni tua 5,000 o gartrefi yn 2012/13

a thua 6,000 o gartrefi yn 2013/14, gan leihau'r perygl y bydd yr aelwydydd hyn yn byw mewn tlodi tanwydd.

54. Mae trafodaethau gyda chwmnïau ynni'n parhau i edrych ar y posibiladau sydd ar gael i ddod o hyd i adnoddau ychwanegol trwy'r Rhwymedigaeth Cwmnïau Ynni (ECO) er mwyn cynorthwyo i wella effeithlonrwydd ynni mewn cartrefi yng Nghymru.
55. Mewn perthynas â'r Fargen Werdd, mae'r Ymddiriedolaeth Arbed Ynni'n gweithredu ar ran Llywodraeth Cymru i gefnogi busnesau bach a chanolig yng Nghymru trwy Raglen Ddatblygu'r Gadwyn Gyflenwi. Ei nod yw cefnogi cwmnïau wrth iddynt fynd trwy broses achredu ac ardystio'r Fargen Werdd a'u helpu i ddeall y cyfleoedd sydd ar gael trwy'r rhaglenni newydd. Mae'r rhaglen hefyd yn darparu cysylltiadau â'r Ymddiriedolaeth Garbon a'r benthyciadau di-log y gellir eu cael i helpu gyda'r costau sydd ynghlwm wrth achredu ac ardystio. Erbyn 21 Rhagfyr 2012, roedd 19 cwmni wedi gwneud cais am fenthyciadau di-log a oedd yn dod i gyfanswm o £95,500.

Gwastraff

56. Ein huchelgais ni - fel y nodwyd yn y ddogfen *Tuag at Ddyfodol Diwastraff* - yw ailgylchu 70% o'n gwastraff erbyn 2025 a bod yn genedl ddiwastraff erbyn 2050. Cymru yw'r unig wlad i fanylu'n union sut mae'n bwriadu cyflawni hyn.
57. Mae Cymru bellach yn ailgylchu neu'n compostio mwy na hanner o'i gwastraff trefol – mae'r ystadegau diweddarau'n dangos fod cynghorau Cymru gyda'i gilydd wedi ailgylchu 53% o'u gwastraff yn chwarter cyntaf 2012/13. Golyga hyn fod Cymru'n parhau i arwain y ffordd ar ailgylchu yn y DU ac y dylai gyrraedd ei tharged statudol o 52% (erbyn diwedd 2012-2013).
58. Mae cynnal rhaglenni lleihau gwastraff a lleihau'r nifer o ddeunyddiau bioddiraddiadwy sy'n mynd i safleoedd tirlenwi'n gamau gweithredu allweddol o'r Rhaglen Lywodraethu sy'n sicrhau bod Cymru, fel cenedl, yn gwneud y defnydd gorau posibl o'i hadnoddau.

Ansawdd yr amgylchedd lleol

59. Mae Llywodraeth Cymru'n ymrwymo i roi dros £2.6 miliwn yn 2012-13 i brosiectau sy'n gwella ansawdd yr amgylchedd lleol yng Nghymru.
60. Rhan allweddol o hyn yw'r cynllun Trefi Taclus, a lanswyd ym mis Ebrill 2008, er mwyn grymuso cymunedau i ysgwyddo cyfrifoldeb dros ansawdd yr amgylchedd lleol yn eu hardaloedd. Mae Llywodraeth Cymru'n rhoi arian i Cadwch Gymru'n Daclus, y 22 awdurdod lleol a grwpiau cymunedol er mwyn eu galluogi i ymgymryd â phrosiectau penodol sy'n mynd i'r afael â materion yn ymwneud ag ansawdd yr amgylchedd lleol megis sbwriel, tipio anghyfreithlon a graffiti.

61. Mae'n bleser gwybod ein bod yn gwneud gwahaniaeth go iawn i ansawdd yr amgylchedd yn lleol a gobeithio y gallwn barhau i ddatblygu'r holl waith sydd wedi ei gyflawni'n barod.

Cymunedau trefol

62. Yn ystod y flwyddyn sydd i ddod, byddwn yn dechrau gwaith mewn saith ardal drefol i brofi sut y gallwn gynnig cefnogaeth i ddatblygiad lleol cymunedau mwy cynaliadwy a chryf yn y dyfodol. Mae holl ddarpariaeth Llywodraeth Cymru i gymunedau'n dod ynghyd yn y manau ble mae pobl yn byw; felly bydd y gwaith o hyn ymlaen yn ceisio defnyddio pob un o feysydd polisi fy Adran, yn ogystal â meysydd adrannau eraill, er mwyn sicrhau dull mwy cydgysylltiedig ac integredig o geisio gwella ardaloedd lle y gwyddom fod yna dlodi.

63. Bydd y datblygiadau hyn yn adeiladu ar waith da Cadwch Gymru'n Daclus, Groundwork, Amgylchedd Cymru a nifer o sefydliadau trydydd sector eraill. Bydd awdurdodau lleol a busnesau lleol hefyd yn bartneriaid allweddol yn y gwaith.

64. Eleni, rydym yn buddsoddi o leiaf £100,000 yn ein gwaith newydd ar Gymunedau Trefol Cynaliadwy – fy mwriad yw y bydd y buddsoddiad yn cynyddu'n sylweddol yn 2013/14. Bydd yr arian hwn yn helpu i sicrhau gwelliannau gweladwy yn y saith safle sydd wedi eu lleoli mewn ardaloedd trefol. Bydd y cymunedau a fydd yn derbyn y gefnogaeth yn gweld gwelliannau i'r amgylchedd lleol, gwell effeithlonrwydd ynni, gwell twf lleol, gwell bioamrywiaeth, gwell mynediad i ynni adnewyddadwy cymunedol a chysylltiadau cryfach â'r amgylcheddau gwyrdd a glas. Bydd hyn yn gymorth i wella iechyd a lles ac felly'n helpu i drechu tlodi a gwella'r cyfleoedd i ddatblygu sgiliau a chael swyddi.

Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol

65. Yng Nghymru, mae ein hamddiffynfeydd rhag llifogydd yn lleihau perygl llifogydd i dros 70,000 o adeiladau. Yn ystod y pum mlynedd diwethaf, mae cynlluniau lliniaru llifogydd wedi lleihau'r perygl i dros 4,500 o gartrefi a busnesau yng Nghymru mewn ardaloedd megis Dyffryn Conwy, Tywyn, Aber Afon Clwyd ac Abergele.

66. Mae cynllun Ymwybyddiaeth Llifogydd Cymru Asiantaeth yr Amgylchedd wedi helpu 300 o gymunedau i baratoi eu cynlluniau llifogydd eu hunain, ac mae 100,000 o bobl yng Nghymru wedi gofyn am gael derbyn rhybuddion llifogydd.

67. Rydym yn buddsoddi dros £150 miliwn i reoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol yn ystod tymor y Cynulliad hwn, ac mae bron i £50 miliwn o arian ychwanegol yn dod o Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop.

68. Mae'r Rhaglen Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol hefyd wedi

derbyn cyllid cyfalaf ychwanegol gwerth £11 miliwn yn 2012-13, yn cynnwys:

- £2 filiwn o Gyfnod 2 y Gronfa Cyfalaf a Gedwir yn Ganolog i leihau'r perygl i gartrefi a busnesau sydd mewn sefyllfa fregus yn ardaloedd Bae Colwyn a Borth yng Ngogledd a Gorllewin Cymru (gweithredwyd yng Nghyllideb Atodol mis Mehefin 2012-13);
- £4 miliwn o'r Cronfeydd Canolog ar gyfer Cynlluniau Rheoli Perygl Llifogydd ac Arfordiroedd ym Mae Colwyn, Talgarth, Gilfach Ceri a Borth, a gyhoeddwyd ym mis Mai 2012 i gefnogi blaenoriaethau'r Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru (a weithredwyd yng Nghyllideb Atodol mis Mehefin 2012-13); a
- £5 miliwn o'r Cronfeydd Canolog ar gyfer Cynlluniau Rheoli Perygl Llifogydd ac Arfordiroedd yng Nghonwy, Sir Ddinbych ac ar gyfer nifer o gynlluniau Asiantaeth yr Amgylchedd yn cynnwys Bro Abertawe, y Friog, Afon Dyfrdwy a Llechryd, a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2013 ac a weithredwyd yng Nghyllideb Atodol mis Chwefror 2012-13.

69. Hefyd, roedd Cyllideb Ddrafft 2013-14 yn cynnwys £10 miliwn pellach o'r Cronfeydd Canolog i gefnogi gwelliannau angenrheidiol i amddiffynfeydd rhag llifogydd ac amddiffynfeydd arfordirol ar draws Cymru (£4 miliwn yn 2013-14 a £6 miliwn yn 2014-15).

70. Fy mlaenoriaeth i nawr yw sicrhau bod pobl yn yr ardaloedd a gafodd eu heffeithio yn dychwelyd i'w bywydau bob dydd cyn gynted â phosibl. Mae'n rhaid i gwmnïau yswiriant chwarae eu rhan a pheidio â gwastraffu amser cyn helpu'r deiliaid tai a effeithiwyd. Rwyf hefyd yn ymrwmo i sicrhau bod yswiriant yn parhau ar gael i bawb yng Nghymru ar ôl i'r Datganiad Egwyddorion ddod i ben ym mis Mehefin 2013.

Dŵr

71. Rydym ni'n gweithio gyda rhanddeiliaid ar hyn o bryd i wneud gwaith paratoadol ar gyfer Strategaeth Ddŵr i Gymru, ac yn bwriadu cyhoeddi'r strategaeth er mwyn ymgynghori arni yn ddiweddarach eleni.

72. Bydd y Strategaeth yn gosod cyfeiriad strategol Llywodraeth Cymru ar gyfer polisi dŵr i Gymru yn y dyfodol a bydd yn ystyried sut, fel Llywodraeth, y gallwn gefnogi anghenion economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol Cymru.

73. Mae sicrhau bod biliau dŵr yn fforddiadwy yn flaenoriaeth allweddol. Rwyf am sicrhau opsiynau prisio teg ac effeithiol am wasanaethau dŵr er mwyn gwella effeithlonrwydd, lleihau dyledion a darparu canlyniadau i bob cwsmer, gan amddiffyn grwpiau mwy bregus.

74. Byddaf yn cyhoeddi Canllaw Tariffau Cymdeithasol i Gymru yn

ddiweddarach yn y mis. Mae tariffau cymdeithasol yn rhan o becyn cymorth sydd wedi ei dargedu'n effeithiol fel y gall cwsmeriaid dalu eu biliau, ac mae'n cynnwys help gyda mesuryddion, dulliau talu, cyngor ar ddyled ac effeithlonrwydd dŵr.

75. At hyn, mae fy swyddogion yn cefnogi'r Bil Dŵr drafft – bil ar y cyd ar gyfer Cymru a Lloegr. Prif ffocws y Bil yw cynigion Defra ar ddiwygio'r farchnad manwerthu a'r farchnad sydd ymhellach oddi wrth y cwsmer – cynigion a oedd wedi eu cynnwys yn y Papur Gwyn: Water for Life.
76. Rydym wedi ymrwymo i sicrhau mai'r cwsmer yw prif ganolbwynt gwasanaethau dŵr a charthffosiaeth yng Nghymru. Ein nod yw gweld gwasanaeth o safon uchel sy'n fforddiadwy, yn gadarn ac yn gallu ymateb i ofynion cwsmeriaid domestig a busnes yng Nghymru.
77. Mae 100 o ddyfroedd ymdrochi dynodedig yng Nghymru ar hyn o bryd, o'u cymharu ag 88 yn 2011. Mae'r dyfroedd dynodedig hyn wedi eu lleoli ar 99 o draethau Cymru ac yn Llyn Morwrol y Rhyl.
78. Dengys ffigurau ar gyfer 2012 bod 97% o'r dyfroedd ymdrochi dynodedig yng Nghymru yn cyd-fynd â safonau gorfodol a bod tri chwarter (75%) yn bodloni safonau mwy llym y Canllaw Ewropeaidd. Dylid cymharu hyn â'r 62% sy'n bodloni safonau'r canllaw ledled Cymru a Lloegr.

Iechyd a Lles Anifeiliaid

79. Mae fy mhrif amcanion o ran cefnogi iechyd a lles anifeiliaid yn cynnwys:
- hyrwyddo safonau uwch ym maes iechyd a lles anifeiliaid a darparu gwasanaethau iechyd anifeiliaid sy'n addas i'r diben;
 - amddiffyn rhag lledu clefydau heintus mewn anifeiliaid a bod yn barod i ddelio ag unrhyw achosion o glefydau hysbysadwy mewn anifeiliaid a allai ddigwydd yng Nghymru;
 - gweithio i gyflawni'r ymrwymiad yn y Rhaglen Lywodraethu i weithio ar sail tystiolaeth wyddonol wrth fynd i'r afael â TB buchol; a
 - chyfrannu tuag at amddiffyn iechyd y cyhoedd.
80. Mae gennym raglen gynhwysfawr i ddileu TB buchol ar waith ledled Cymru sy'n mynd i'r afael â phob ffynhonnell haint. Mae hyn yn cynnwys rhoi profion TB blynyddol i wartheg, gwaredu a lladd gwartheg adweithiol a rhoi profion cyn symud i wartheg. Yn fy natganiad ym mis Ionawr eleni, cyhoeddais welliannau a fydd yn atgyfnerthu ymhellach ein polisïau mewn perthynas â gwylidwriaeth a mesurau rheoli gwartheg. Rwyf hefyd yn ymrwymo i ddatblygu a rhoi ar waith strategaeth brechu gwartheg cyn gynted â phosibl.
81. Fis diwethaf, cyhoeddais nifer o welliannau pellach i wylidwriaeth a mesurau rheoli gwartheg, gan gynnwys newidiadau yn y mesurau rheoli

ar symud gwartheg a chael gwared yn raddol ag Unedau Cwarantin Wedi'u Cymeradwyo o hyn tan ddiwedd y flwyddyn.

82. Os ydym am gyflawni'r nod o ddileu'r afiechyd gwanychol hwn, mae'n rhaid ymdrin â phob ffynhonnell TB. Mae brechu moch daear yn yr Ardal Triniaeth Ddwys yn caniatáu i ni ddechrau mynd i'r afael â'r gronfa fawr hon o haint mewn anifeiliaid gwyllt.
83. Bydd y Pwyllgor yn ymwybodol bod Cynllun Wrth Gefn Llywodraeth Cymru ar Gyfer Clefydau Anifeiliaid Egsotig yn cael ei adolygu'n flynyddol, gan ystyried newidiadau i strwythurau trefniadol adrannau'r Llywodraeth, polisiau ac unrhyw ganlyniadau a ddaw yn sgil ymarferion.
84. Cyhoeddir cynllun diwygiedig yn ystod gwanwyn 2013. Caiff y cynlluniau eu profi'n rheolaidd trwy ymarferion a gaiff eu cynnal gan yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a'r Labordai Milfeddygol. Mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn helpu i gynllunio'r ymarferion hyn ac yn rhan ymarferol o'r ymarferion er mwyn helpu i brofi ein cynlluniau wrth gefn.
85. Mewn meysydd eraill, mae'r Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio Cŵn) (Cymru) 2013 yn cael eu rhoi ar waith o dan Ran 12 Deddf Lles Anifeiliaid 2006. Bydd hyn yn disodli Deddf Bridio Cŵn 1973 (fel y'i diwygiwyd) yng Nghymru. Mae'r Rheoliadau wedi bod yn destun dwy broses ymgynghori gyda'r cyhoedd a byddant yn cael eu trafod mewn Cyfarfod Llawn yn ddiweddarach eleni.

Bil Rheoli Cŵn (Cymru)

86. Lansiais yr ymgynghoriad ar y Bil drafft ar 23 Tachwedd 2012 yng nghyfleuster cartrefu'r RSPCA yng Nghasnewydd. Mae'r ymgynghoriad yn dod i ben ar 1 Mawrth.

<http://wales.gov.uk/consultations/environmentandcountryside/121123controlof dogs/?skip=1&lang=cy>

87. Egwyddor sylfaenol y Bil yw annog perchnogion cŵn i fod yn gyfrifol a hyrwyddo ymyrraeth weithredol pan fo cŵn i weld allan o reolaeth. Dyma gynigion y Bil:
 - yr awdurdodau gorfodi i archwilio er mwyn adnabod yn gynnar y cŵn sydd allan o reolaeth a gwneud darpariaeth ar gyfer Hysbysiadau Rheoli Cŵn a all gael eu cyflwyno i berchnogion cŵn os oes angen. Bydd disgwyl i berchnogion newid ymddygiad y ci trwy hyfforddiant addas cyn iddo droi'n beryglus;
 - canolbwyntio ar yr hyn y mae'r ci'n ei wneud ac ymddygiad y ci yn hytrach na'r brîd neu'r math o anifail;
 - cyflwyno cosbau troseddol addas er mwyn annog perchnogion cŵn i fod yn fwy cyfrifol; a

- newid darpariaethau Deddf Cŵn Peryglus 1991 a'i gwneud yn drosedd i fod yn berchen ar gi sydd allan o reolaeth neu sy'n beryglus mewn unrhyw fan yng Nghymru, gan gynnwys ar dir preifat. Ar hyn o bryd, dim ond mewn manau cyhoeddus neu ar dir preifat ble na ddylai'r ci fod y mae'r darpariaethau'n ddilys, a phan fo'r ci'n anafu person neu'n achosi ofn neu anafiadau.

John Griffiths AC
Y Gweinidog dros yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Chwefror 2013

ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT MAIN EXPENDITURE GROUP (MEG)																									
REVENUE BUDGET - Departmental Expenditure Limit				£000's																					
SPA	Actions	Budget Expenditure Line (BEL)	BEL	Division	2011-12 Final Budget (Feb 2012)	2012-13 Final Budget (Nov 2011)	Transfer from reserves (CRC)	MEG to MEG Transfers (Arbed)	MEG to MEG Transfers (Timebanking)	Transfers within MEG	2012-13 Suppl Budget (June 2012)	Transfer from Reserves (Flood)	Transfer from Reserves (Dep)	Transfer to Reserves (Windfarm Receipts)	Transfer to UK Gov't (CLOS)	MEG to MEG Transfers (NRW)	Transfer within MEG (Rev to Capital)	Transfer within MEG	2012-13 Suppl Budget (Feb 2013)	2013-14 Final Budget (Nov 2012)					
Climate Change and Sustainability	Develop and deliver overarching policy and programmes on sustainable development and environment	Environment Legislation and Governance	2812	Sponsorship	199	190					190									190	181				
		Sustainable Development Engagement	2810	People & Environment	866	820				-80	740										740	696			
		Sustainable Development Policy	2811	SD;CC&NR P	0	0				80	80										80	80			
		Sub Total			1,065	1,010	0	0	0	0	1,010	0	0	0	0	0	0	0	0	1,010	957				
	Develop and implement climate change, emission prevention and fuel povert policy, communications, legislation and regulation	Climate Change Policy	2815	SD;CC&NR P	0	410					410										410	410			
		Fuel Poverty programme	1270	People & Environment	3,450	3,450					3,450										2,750	3,450			
		Climate Change Action	2816		3,172	2,726				-30	-120	2,576										2,576	2,456		
		Energy Efficiency Programmes	3771		5,300	5,300						5,300										5,300	5,300		
		Construction Unit	1261	Planning	865	824					824										824	784			
		Sub Total			12,787	12,710	0	0	-30	-120	12,560	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-700	11,860	12,400		
	Develop and implement flood and coastal risk, water and sewage policy and legislation	Flood Risk Management & Water	2230	Energy, Water & Flood	19,784	21,041					120	21,161									21,161	27,398			
		Sub Total			19,784	21,041	0	0	0	120	21,161	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21,161	27,398			
	Facilitate clean and secure energy and industry investment	Radioactivity & pollution prevention	2817	People & Environment	600	540					540										540	480			
		Clean energy	3770	Energy, Water & Flood	640	600					600										600	600			
		Sub Total			1,240	1,140	0	0	0	0	1,140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,140	1,080			
	Manage and implement the Waste Strategy and waste procurement	Local Authority Waste Revenue (food waste)	2190	Waste & Resource Efficiency	82,519	79,984					79,984										79,984	77,983			
		Sub Total			82,519	79,984	0	0	0	0	79,984	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79,984	77,983			
	Total Climate Change and Sustainability					117,395	115,885	0	0	-30	0	115,855	0	0	0	0	0	0	0	-700	115,155	119,818			
	Tudalen 19	Deliver nature conservation and marine policies	Sustainable Development Fund Grant	2823	Land, Nature, Forestry & Marine	721	350					350									350	350			
Environmental Mgt support funding			2824	2,610		2,060				-735	1,325										-120	1,205	1,325		
Natural Environment			2825	0		0					0										0	1,000			
Marine			2826	0		0					0									120	120	0			
Sub Total						3,331	2,410	0	0	0	-735	1,675	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,675	2,675		
Develop an appropriate evidence base		Environment Research and Evaluation	2819	Land, Nature, Forestry & Marine	917	874					874										874	832			
		Sub Total			917	874	0	0	0	0	874	0	0	0	0	0	0	0	0	0	874	832			
Manage and implement EU Waste legislation, LEQ and contaminated land		Local Environment Quality & Keep Wales Tidy	2191	People & Environment	4,478	2,900					2,900										700	3,600	3,900		
		Waste regulation	2194	Waste & Resource	300	300					300											300	300		
		Sub Total			4,778	3,200	0	0	0	0	3,200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	700	3,900	4,200		
Promote protected landscapes and countryside access		National Parks	2490	Land, Nature, Forestry & Marine	10,900	10,900				560	11,460										11,460	11,417			
		Access	2494		215	83				175	258											258	265		
		Sub Total				11,115	10,983	0	0	0	735	11,718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11,718	11,682		
Sponsor and manage delivery bodies		CCW	2430	Sponsorship	36,254	35,260					35,260										-826	34,434	0		
		CCW Depreciation	2430		1,440	1,440					1,440												1,440	0	
		Natural Resources Wales	2451		0	0					0												0	76,959	
		Natural Environment Framework: restructuring	2495		1,083	5,000					5,000					2,549	-1,000	2,866				9,415	2,000		
		Environment Agency	2450		21,070	21,720					21,720					-1,650							-1,240	18,830	0
		Sub Total				59,847	63,420	0	0	0	0	63,420	0	0	0	0	-1,650	2,549	-1,000	800	0	-1,650	2,549	-1,000	1,500
Total Environment					79,988	80,887	0	0	0	0	80,887	0	0	0	-1,650	2,549	-1,000	1,500	0	-1,650	2,549	-1,000	1,500	82,286	98,348
Planning	Planning policy development, Planning Inspectorate and regulation	Planning Expenditure (inc Guidance production)	2250	Planning	7,772	7,403					7,403										7,403	7,090			
Total Planning					7,772	7,403	0	0	0	0	7,403	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7,403	7,090			

Protecting and improving Animal Health and Welfare	Protecting and improving Animal Health and Welfare	Animal Health and Welfare	2270	OCVO	600	600													600	600					
		Animal Health VLA	2271		18,398	17,194															17,194	16,635			
		TB Slaughter payments, costs and receipts	2272		12,660	11,660																11,660	11,660		
		TB Eradication	2273		4,380	10,000								100								6,350	10,000		
Total Protecting and improving Animal Health and Welfare																									
					36,038	39,454	0	0	0	0	0	39,454	0	100	0	0	0	0			-3,750	0	35,804	38,895	
Evidence Base	Developing an appropriate evidence base to support the work of the Department	Pwlperian Depreciation	2808	Land, Nature, Forestry & Marine	37	8																			
		Research and Evaluation	2818		344	294																			
		Sub Total				381	302	0	0	0	0	0	302	0	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	331
Evidence Base	Protecting plant health and developing GM policies	Other Plant Health Services	2821	Land, Nature, Forestry & Marine	52	52																			
		Sub Total																							
Total Evidence Base																									
					433	354	0	0	0	0	0	354	0	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	383	304
Forestry	Implementing the new Woodland Strategy through Forestry Commission Wales	Forestry Commission Revenue Expenditure	2470	Land, Nature, Forestry & Marine	20,700	21,200																			
Total Forestry																									
					20,700	21,200	0	0	0	0	0	21,200	0	0	-1,300	0	0	0	0	0	0	-800	19,100	0	
Total Revenue - Environment and Sustainable Development																									
					262,326	265,183	0	0	-30	0	0	265,153	0	129	-1,300	-1,650	2,549				-4,750	0	260,131	264,455	

CAPITAL BUDGET - Departmental Expenditure Limit				£000's																		
SPA	Actions			2011-12 Final Budget (Feb 2012)	2012-13 Final Budget (Nov 2011)	Transfer from reserves (CRC)	MEG to MEG Transfers (Arbed)	MEG to MEG Transfers (Timebanking)	Transfers within MEG	2012-13 Suppl Budget (June 2012)	Transfer from Reserves	Transfer from Reserves (Dep)	Transfer to Reserves (Waste)	Transfer to UK Gov't (CLOS)	MEG to MEG Transfers (NRW)	Transfer within MEG (Rev to Capital)	Transfer within MEG	2012-13 Suppl Budget (Feb 2013)	2013-14 Final Budget (Nov 2012)			
Tudalen 20 Climate Change and Sustainability	Develop and deliver overarching policy and programmes on sustainable development and environment	Local Authority General Capital Support	2782	Sponsorship	13,500	12,500					12,500									12,500	12,000	
		Sub Total			13,500	12,500	0	0	0	0	12,500	0	0	0	0	0	0	0	0	12,500	12,000	
	Develop and implement climate change, emission prevention and fuel povert policy, communications, legislation and regulation	Fuel Poverty programme	1270	People & Environment	23,577	18,577	5,000	2,740			26,317										26,317	23,577
		Sub Total			23,577	18,577	5,000	2,740	0	0	26,317	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26,317	23,577
	Develop and implement flood and coastal risk, water and sewage policy and legislation	Flood Risk Management & Water	2230	Energy, Water & Flood	21,169	14,689	6,000				19,699	5,000									24,699	13,732
		Local Government Flood & Coast Capital	2234		1,300	1,210					1,200										1,200	1,100
		Sub Total			22,469	15,899	6,000	0	0	-1,000	20,899	5,000	0	0	0	0	0	0	0	0	25,899	14,832
	Manage and implement the Waste Strategy and waste procurement	Waste	2190	Waste & Resource	7,832	10,220					10,220			-3,480							6,740	8,219
		Sub Total			7,832	10,220	0	0	0	0	10,220	0	0	-3,480	0	0	0	0	0	0	6,740	8,219
	Total Climate Change and Sustainability																					
				67,378	57,196	11,000	2,740	0	-1,000	69,936	5,000	0	-3,480	0	0	0	0	0	0	71,456	58,628	
	Promote protected landscapes and countryside access	National Parks	2490	Land, Nature, Forestry & Marine	350	350					350									350	350	
		Access	2494		3,250	3,250					3,250										3,250	2,500
		Sub Total			3,600	3,600	0	0	0	0	3,600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,600	2,850
	Sponsor and manage delivery bodies	CCW	2430	Sponsorship	1,300	1,000					1,000										1,000	0
		EA	2450		1,700	0					0										0	0
		Natural Resources Wales	2451		0	0					0										0	795
Natural Environment Framework: restructuring	2495		0	0				1,000	1,000										4,500	5,500	0	
Sub Total			3,000	1,000	0	0	0	1,000	2,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,500	6,500	795	
Total Environment																						
				6,600	4,600	0	0	0	1,000	5,600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,500	10,100	3,645
Protecting and Improving Animal Health & Welfare	Protecting and Improving Animal Health & Welfare	TB eradication	2273	OCVO	0	0														250	250	0
Total Protecting and improving Animal Health and Welfare																					250	0
				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	250	0	
Evidence Base	Developing an appropriate evidence base to support the work of the Department	Environment Management Capital	2814	Land, Nature, Forestry & Marine	38	38															38	38
Total Evidence Base																						
				38	38	0	0	0	0	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	38	38
Forestry	Implementing the new Woodland Strategy through Forestry Commission Wales	Forestry Commission Capital Receipts	2470	Land, Nature, Forestry & Marine	-205	-205															-205	0
Total Forestry																						
				-205	-205	0	0	0	0	-205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-205	0

Total Capital - Environment and Sustainable Development			73,811	61,629	11,000	2,740	0	0	75,369	5,000	0	-3,480	0	0	4,750	0	81,639	62,311
---	--	--	--------	--------	--------	-------	---	---	--------	-------	---	--------	---	---	-------	---	--------	--------

ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT MAIN EXPENDITURE GROUP SUMMARY																				
					2011-12 Final Budget (Feb 2012)	2012-13 Final Budget (Nov 2011)	Transfer from reserves (CRC)	MEG to MEG Transfers (Arbed)	MEG to MEG Transfers (Timebanki ng)	Transfers within MEG	2012-13 Suppl Budget (June 2012)	Transfer from Reserves (Flood)	Transfer from Reserves (Dep)	Transfers to Reserves	Transfer to UK Gov't (CLOS)	MEG to MEG Transfers (NRW)	Transfer within MEG (Rev to Capital)	Transfer within MEG	2012-13 Suppl Budget (Feb 2013)	2013-14 Final Budget (Nov 2012)
		Revenue			262,326	265,183	0	0	-30	0	265,153	0	129	-1,300	-1,650	2,549	-4,750	0	260,131	264,455
		Capital			73,811	61,629	11,000	2,740	0	0	75,369	5,000	0	-3,480	0	0	4,750	0	81,639	62,311
Total - Environment and Sustainable Development					336,137	326,812	11,000	2,740	-30	0	340,522	5,000	129	-4,780	-1,650	2,549	0	0	341,770	326,766

Environment & Sustainable Development
2012-13 Budget Changes - Final through to Second
Supplementary

First Supplementary Budget changes (June 2012):

Reason	Revenue/ Capital	Amount £m
Transfer from Central Reserves: Central Retained Capital (CRC) for Flood & Coastal erosion management projects	Capital	2.000
Transfer from Central Reserves: Additional funding linked to the Wales Infrastructure Investment Plan (WIIP) for Flood protection schemes	Capital	4.000
Transfer from Central Reserves: Additional funding linked to the Wales Infrastructure Investment Plan (WIIP) for home energy efficiency.	Capital	5.000
Transfer from Housing, Regeneration & Heritage: contribution to arbed Phase 2	Capital	2.740
Transfer out to Local Government & Communities (LG&C): contribution to match-funding for the Synergy Cymru Timebanking programme	Revenue	-0.030
Realignment of budgets to provide a budget specifically for Sustainable Development Policy. Nil overall effect to ESD budgets.	Revenue	-0.080 0.080
Realignment of budgets to provide a budget specifically for Water Policy. Nil overall effect to ESD budgets.	Revenue	-0.120 0.120
Realignment of Land, Nature, and Forestry & Marine budgets, all within the Environment SPA, Nil overall effect to ESD budgets.	Revenue	-0.735 0.735
Transfer from 'Develop & implement flood & coastal risk, water & sewage policy & legislation' to fund pressures in Natural Resources Wales (funded by Flood bringing projects forward to 2011/12). Nil overall effect to ESD budgets.	Capital	-1.000 1.000

Second Supplementary Budget changes (Feb 2013):

Reason	Revenue/ Capital	Amount £m
Transfer from Central Reserves: Additional capital to support flood defence improvements.	Capital	5.000
Transfer from non-cash reserves to increase the depreciation budget for Pwllpeiran	Revenue	0.029
Transfer from non-cash reserves: funds in respect of depreciation charges for equipment held under the TB eradication programme.	Revenue	0.100
Transfer to Central Reserves: Windfarm Income received from the Forestry Commission Wales	Revenue	-1.300
Transfer to Central Reserves: adjustment to the Waste Management programme in respect of efficiency savings made in the Waste procurement programme.	Capital	-3.480
Transfer of non-cash to Defra in respect of depreciation for the Environment Agency Wales as part of 'Clear Line of Sight' arrangements.	Revenue	-1.650
Transfer £4.75m Revenue to Capital to provide funding and ease pressures elsewhere within the MEG:		
• TB Eradication	Revenue	-3.750
• Natural Resources Wales	Revenue	-1.000
• TB Eradication (purchase of vehicles;	Capital	0.250
• Natural Resources Wales	Capital	4.500
Realignment of Land, Nature, and Forestry & Marine budgets to create a new BEL showing Marine budgets only. Nil overall effect to ESD budgets.	Revenue	-0.120 0.120
Transfer from Fuel Poverty Programme to LEQ & Keep Wales Tidy: VAT rebate received by Nest to fund the Tidy Towns initiative.	Revenue	-0.700 0.700
Transfers from three WGSB's to Natural Resources Wales restructuring: infrastructure costs needed to set up the new body by 01/04/13.	Revenue	-2.866 2.866

Business Case		<u>2012/13</u>	<u>2013/14</u>	<u>2014/15</u>	<u>2015/16</u>	<u>2016/17</u>	<u>2017/18</u>	<u>2018/19- 22/23</u>	<u>Total</u>
		<u>£000</u>	<u>£000</u>						
Costs:									
Capital		3,710	4,425	3,950	1,200	500	480	0	14,265
Revenue		3,792	5,473	6,351	7,100	4,210	4,051	8,460	39,437
Risk & Contingency			700	300	0	0	0	0	1,000
Inflation on Costs		150	376	600	663	471	544	1,110	3,914
Programme Costs	Wales Bodies (inc' overrun risk)	3,392	3,940	2,120					9,452
	FCGB	200							200
Total Costs		11,244	14,914	13,321	8,963	5,181	5,075	9,570	68,268
Funded by:									
Welsh Government	GiA	4,500	4,000	4,000					12,500
	Capital Fund bid	3,710	300						4,010
	Invest to Save bid	2,549	476	-1,513	-1,513				0
Wales Bodies contribution to Programme Costs		3,392	3,940	2,120					9,452
Cash Realisable Benefits	Baseline	0	6,962	9,298	12,389	14,118	14,232	71,159	128,158
	Inflation			186	248	282	285	1,423	2,424
Total Funding		14,151	15,678	14,092	11,124	14,400	14,517	72,582	156,544
Surplus/(Deficit)		2,907	764	771	2,161	9,219	9,442	63,012	88,276

Forecast		<u>2012/13</u>	<u>2013/14</u>	<u>2014/15</u>	<u>2015/16</u>	<u>2016/17</u>	<u>2017/18</u>	<u>2018/19- 22/23</u>	<u>Total</u>
		<u>£000</u>	<u>£000</u>						
Costs:									
Capital		5,018	4,761	1,950	1,200	500	480	0	13,909
Revenue		9,693	7,991	4,751	4,700	3,900	3,821	2,500	37,356
Total Costs		14,711	12,752	6,701	5,900	4,400	4,301	2,500	51,265
Funded by:									
Welsh Government	GiA - Revenue	5,866	3,000						8,866
	GiA - Capital	1,000							1,000
	Rev to cap tfr	4,500							4,500
	Invest to Save - IT/HR	2,549	476	-1,513	-1,513				0
									0
	GiA reduction								0
Cash Realisable Benefits	Baseline	0	3,546	3,903	15,631	16,844	20,386	99,380	159,690
	Inflation								0
Total Funding		13,915	7,022	2,391	14,118	16,844	20,386	99,380	174,056
Surplus/(Deficit)		-796	-5,730	-4,310	8,218	12,444	16,085	96,880	122,791

The NRW business case predicted the contribution to overall benefits from the merger shown in the table below:

Cash Realisable Benefits	Wales Bodies :	<u>2012/13</u>	<u>2013/14</u>	<u>2014/15</u>	<u>2015/16</u>	<u>2016/17</u>	<u>2017/18</u>	<u>2018/19- 22/23</u>
		<u>£000</u>						
	Amalgamation of Training Budgets of 3 Organisations	34	284	430	430	430	2,150	3,758
	Estate Rationalisation	633	633	634	634	635	3,175	6,344
	Finance non staff costs EAW	13	28	43	43	43	215	385
	Operational Field Workforce - rationalisation of fleet	315						315
	CIS net benefit	-806	-584	277	1051	1,077	5,385	6,400
	Comms - item 3Public Info non staff costs	39	39	39	39	39	195	390
	Operational Field Workforce - Plant running costs	115	172	187	187	187	933	1,780
	Operational Field Workforce - Contracted out work	169	253	275	275	275	1,375	2,623
	Legal non staff	99	99	99	99	99	495	990
	Senior Manager salary savings	630	630	630	630	630	3,150	6,300
	Wales body Staff costs	406	915	1135	1615	1,667	8,336	14,075
	Unallocated HO costs from 2017/18	728	728	728	728	728	3,640	7,280
	Supernnuation savings available from 13/14 paid in 11/12	667						667
Cash Realisable Benefits	EA Head Office	3,702	5,502	6,749	6,753	6,753	33,765	63,224
Cash Realisable Benefits	FCGB	217	599	1,163	1,634	1,669	8,345	13,627
Cash Realisable Benefits	Inflation on Cash Realisable benefits	0	186	248	282	285	1,423	2,424
Total		14,151	13,378	11,604	12,637	14,400	72,583	159,570

Y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd

E&S(4)-06-13 papur 2

Memorandwm ar Fusnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth (BETS) – Materion Gwledig

Pwyllgor yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd – 21 Chwefror 2013

Cyflwyniad

Ymateb yw'r papur hwn i gais a wnaed am wybodaeth ar gyfer Pwyllgor yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd ar 21 Chwefror 2013.

1. Cyllideb atodol

Os bydd y gyllideb atodol yn effeithio ar eich portffolio, carai'r Pwyllgor wybod am unrhyw newidiadau, at fanylder lefel y BEL.

a) Pori Anghyfreithlon - £0.150m (BEL 2831)

- Mae pori anghyfreithlon yn cael effaith fawr a niweidiol ar lawer o gymunedau ac unigolion ledled y De ac yn aml, mae bygythiadau a gweithgarwch anghyfreithlon arall sy'n peri gofid i bobl yn mynd law yn llaw ag ef.
- Ond nid mater rhad yw rhoi stop ar yr arfer gwrthgymdeithasol o ollwng neu adael ceffylau i bori'n anghyfreithlon a dwyn perchenogion anghyfrifol i gyfrif. Mae'r cyngor cyfreithiol sydd ei angen i erlyn achos yn llwyddiannus yn gostus iawn. Mae'r cyrff sy'n erlyn yr achosion hyn wedi gofyn i Lywodraeth Cymru am help i ysgwyddo'r costau hyn.
- Rwyf wedi cymryd yr awenau i geisio gael atebion i'r broblem hon. Mae Llywodraeth Cymru yn rhoi blaenoriaeth iddi ac wedi cefnogi sefydlu tîm o gyfreithwyr â'r arbenigedd technegol i gynrychioli awdurdodau gorfodi. Bydd hynny'n gwneud erlyniadau'n fwy llwyddiannus ac yn arwain at arbedion maint gan y bydd llai o waith cefndir a briffio cychwynnol.
- Yng Nghaerdydd, Bro Morgannwg a Phen-y-bont ar Ogwr y mae'r rhan fwyaf o borwyr anghyfreithlon ac mae swyddogion y cynghorau lleol, yr

heddlu ac elusennau'n delio'n ddigyfaddawd â'r mater. Mae'r sector cyhoeddus (Cyngorau'r Fro a Phen-y-bont a Heddlu De Cymru) a'r RSPCA wedi cydweithio dros y 12 mis diwethaf, gan ddangos sut mae defnyddio'r ddeddfwriaeth bresennol i sicrhau gorchmynion. Drwyddynt, maent wedi gallu cymryd camau yn erbyn y masnachwyr diegwyddor sydd wrth wraidd y broblem,

- Trwy gydweithio a chyd-drefnu, mae'r cyrff gorfodi'n rhannu gwybodaeth ac mae hynny wedi arwain at ymateb cryf ac wedi helpu i ddwyn y rheini sy'n gyfrifol i'r llysoedd.
- Trwy gyd-drefnu'r agweddau cyfreithiol a chydweithio felly, gallwn sicrhau bod y rheini sy'n parhau i dorri'r gyfraith fel hyn yn cael eu herlyn a'u rhwystro rhag troseddu eto.
- Rhag ofn y caiff y broblem ei symud i rannau eraill o Gymru a thu hwnt (sy'n bosibilrwydd byw), mae gennym nawr yr arbenigedd a'r arferion gorau i'w rhannu ag awdurdodau lleol eraill iddynt allu mynd at wreiddyn y broblem.

b) Dyraniadau i/o'r Cronfeydd Canolog

Dyraniadau nad ydynt yn arian parod - £0.023m (BEL 2830)

- Mae dyraniad ychwanegol wedi'i roi i'r Gronfa Ganolog i dalu am ddibrisiant ychwanegol yn yr asedau cyfalaf ar longau pysgodfeydd.

c) Ailddyrannu Cyllidebau

- **Cynllun Datblygu Gwledig (£20.295m)** – mae'r gostyngiad yn 2012-13 wedi'i ddefnyddio i ymdrin â blaenoriaethau eraill yn y portffolio. Cafodd y gwariant ei ailbroffilio am y rhesymau canlynol:
- Daeth arian i law y flwyddyn ariannol hon mewn dau brif faes: Glastir ac Echel 3.
- O ran Glastir, mae'n hysbys i bawb bellach na fanteisiodd cymaint o ffermwyr ar y cynllun â'r disgwyl. Roedd nifer o resymau am hynny, ond y pennaf ohonynt oedd yr estyniad i'r cynlluniau Tir Gofal (heb gynnwys elfennau gwaith cyfalaf), Tir Cynnal a Tir Mynydd ac ansicrwydd ynghylch effaith diwygio'r PAC a'r elfennau gwyrdd cysylltiedig ar Glastir.
- Yn sgil pwyso a mesur Glastir, mae nifer o newidiadau wedi'u gwneud iddo i ddenu mwy o ffermwyr i gymryd rhan. Pan gytunith y Cyngor ar gyllideb yr UE, rwy'n disgwyl y daw manylion diwygio'r PAC a'r elfennau

gwyrdd, gan gynnwys beth ynddynt fydd yn cyfateb i Glastir a chynlluniau amaeth-amgylcheddol eraill, yn gliriach. Bydd hynny'n helpu ffermwyr i benderfynu a ddylent ymuno â'r cynllun.

- O safbwynt Echel 3 a'i amcan i wella ansawdd bywyd mewn ardaloedd gwledig ac arallgyfeirio'r economi wledig, cafwyd rownd i wella ac estyn prosiectau Echel 3 er mwyn eu hailbroffilio ar gyfer y dyfodol.
- **Y Cynllun Cymorth i Newydd-ddyfodiaid Ifanc (YESS) (£1,705k) (BEL 2794)** – gan mai cynllun cyfalaf yw hwn yn bennaf, rydym wedi symud yr arian o'r golofn refeniw i'r golofn cyfalaf, ond gan ei gadw yn y Cynllun.

2. Llongau gorfodi'r Pysgodfeydd

Carai'r Pwyllgor wybod y diweddaraf am y broses gaffael ar gyfer y llongau hyn, gan gynnwys yr ystyriaethau rydych wedi'u gwneud fel rhan o'r broses i gael gwerth eich arian ac o ble daw'r arian i brynu'r llongau.

- Mae swyddogion wrthi'n cynllunio ar gyfer cwrdd â'r galw sydd i ddod, gan gynnwys yn sgil diwygio'r PPC a'r perygl y gallai'r Llynges a'r Sefydliad Rheoli Morol leihau'u cefnogaeth. Mae ymchwil yn cael ei chynnal i dechnoleg newydd ar gyfer gorfodi cydymffurfiaeth. Gallai hynny olygu cynnal treialon, yn ogystal â chynllunio ar gyfer asedau ychwanegol gan gynnwys ased gwell a mwy i'w ddefnyddio ar y môr.
- Mae'r cynllunio'n cynnwys ymarfer caffael i gael asedau mordwyo newydd i Lywodraeth Cymru. Mae achos busnes ynghylch yr ateb gorau wrthi'n cael ei baratoi i'w ystyried gan Weinidogion. Mae cyllideb ddangosol wedi'i dyrannu o fewn BETS ar gyfer cynnal yr adolygiad cychwynol a'r ymarfer caffael ym mlwyddyn ariannol 2013-14.

3. Cronfa ddata tagiau electronig defaid (EID)

Hoffai'r Pwyllgor wybod beth sy'n digwydd gyda'r rhaglen hon, gan gynnwys yr wybodaeth ariannol ddiweddaraf.

- Cynigiodd Llywodraeth yr Alban ein bod yn edrych ar eu system ScotEID a daeth i law i ni ei hystyried ym mis Hydref 2012. Bu'n rhaid adeiladu plattform yn annibynnol ar brif system Llywodraeth Cymru er mwyn i ni allu cynnal profion defnyddio a phroffion angenrheidiol eraillarni. Mae system ScotEID bellach yn gweithio ac rydym wrthi'n cynnal profion. Byddwn yn defnyddio'r canlyniadau i'n helpu i bwysu a mesur yr opsiynau a llunio Achos Busnes ar gyfer EIDCymru. Yn ôl cynllun y prosiect, cwblheir yr adolygiad o'r opsiynau a'r cynllun busnes cyn diwedd mis Ebrill 2013.
- Bydd yr achos busnes yn asesu'n fanwl yr holl opsiynau sydd ar gael i ni, gan gynnwys y system 'bapur' gyfredol, addasu ScotEID ar gyfer Cymru

ac adeiladu/prynu system benodol i Gymru, ynghyd â darparu costau cadarn.

- Mae gwaith wedi'i wneud i ddiffinio'r anghenion trwy brosiect Adnabod Da Byw Hwyluso'r Drefn. Mae dogfen ddrafft ar brif ofynion EIDCymru wedi'i pharatoi a'i chyflwyno i'r Grŵp Cynghori ar Adnabod Da Byw am ei sylwadau ar 8 Chwefror.
- Rwyf wedi ysgrifennu at yr Ysgrifennydd Gwladol Owen Paterson i gael addewid ganddo bod y system y mae Defra newydd ei chyhoeddi, fel system EIDCymru, yn gallu cyfnewid gwybodaeth am symudiadau dros ffiniau. Mae fy swyddogion yn pwysu ar Defra ynghylch y materion pwysig hyn a byddant yn codi'r pwnc hefyd gyda'r cwmni a ddewisir gan broses gaffael Defra.

4. Tanwariant y Cynllun Datblygu Gwledig (RDP)

Carai'r Pwyllgor wybod mwy am statws diweddaraf gwariant yr RDP ac unrhyw addasiadau sydd ar y gweill.

- Fel rhan o'r gwaith ar reoli'r rhaglen, byddaf yn gweithio gyda Phwyllgor Monitro'r Rhaglen i gynnal adolygiad trylwyr o sefyllfa ariannol yr RDP ym mis Mawrth pan fydd gennyf fwy o wybodaeth ynghylch y nifer sy'n ymuno â Glastir. Byddaf yn ysgrifennu at y Pwyllgor ar ôl i'r adolygiad gael ei gynnal.

Y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd

Lleoliad: **Ystafell Bwyllgora 3 – y Senedd**

Dyddiad: **Dydd Iau, 31 Ionawr 2013**

Amser: **09:30 – 15:30**

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar Senedd TV yn:

http://www.senedd.tv/archiveplayer.jsf?v=cy_400000_31_01_2013&t=0&l=cy
http://www.senedd.tv/archiveplayer.jsf?v=cy_400002_31_01_2013&t=0&l=cy

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Cofnodion Cryno:

Aelodau'r Cynulliad:

Dafydd Elis-Thomas (Cadeirydd)
Mick Antoni
Keith Davies
Russell George
Vaughan Gething
Llyr Huws Gruffydd
William Powell
David Rees
Antoinette Sandbach

Tystion:

Ed Bailey, NFU Cymru
Hannah Blythyn, Unite Cymru
Dai Davies, Hybu Cig Cymru
Nick Fenwick, Undeb Amaethwyr Cymru
Gwyn Howells, Hybu Cig Cymru
Richard Jenkins, Yr Arolygiaeth Gynllunio
Sue Leake, Llywodraeth Cymru
Ivan Monckton, Unite Cymru
Mark Newey, Llywodraeth Cymru
Richard Poppleton, Yr Arolygiaeth Gynllunio
Don Thomas, Cynhyrchwyr Cig Oen ac Eidion Cymru
Huw Thomas, Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr Cymru
Iestyn Thomas, Clybiau Ffermwyr Ifanc Cymru

Staff y Pwyllgor:

Alun Davidson (Clerc)
Catherine Hunt (Dirprwy Glerc)
Nia Seaton (Ymchwilydd)
Elfyn Henderson (Ymchwilydd)

1. Cyflwyniadau, ymddiheuriadau a dirprwyon

1.1 Cafwyd ymddiheuriadau gan Julie James. Roedd Mark Drakeford yn dirprwyo ar ei rhan.

2. Ymchwiliad i ddiddymiad arfaethedig y Bwrdd Cyflogau Amaethyddol – Tystiolaeth gan Unite

2.1 Bu'r tystion yn ateb cwestiynau gan aelodau'r Pwyllgor.

3. Ymchwiliad i ddiddymiad arfaethedig y Bwrdd Cyflogau Amaethyddol – Tystiolaeth gan Undeb Amaethwyr Cymru a CFFI Cymru

3.1 Oherwydd problemau teithio, nid oedd Rhian Nowell-Phillips yn gallu dod i'r sesiwn.

3.2 Bu'r tystion yn ateb cwestiynau gan aelodau'r Pwyllgor.

4. Ymchwiliad i ddiddymiad arfaethedig y Bwrdd Cyflogau Amaethyddol – Tystiolaeth gan NFU Cymru a Chymdeithas Ffermwyr Tenant Cymru

4.1 Oherwydd problemau teithio, nid oedd George Dunn yn gallu dod i'r sesiwn.

4.2 Bu'r tystion yn ateb cwestiynau gan aelodau'r Pwyllgor.

5. Materion sy'n effeithio ar y diwydiant cig coch yng Nghymru – Trafodaeth

5.1 Bu'r tystion yn ateb cwestiynau gan aelodau'r Pwyllgor.

6. Cynlluniau datblygu lleol a ffigurau poblogaeth/aelwydydd – Tystiolaeth gan yr Arolygiaeth Gynllunio

6.1 Bu'r tystion yn ateb cwestiynau gan aelodau'r Pwyllgor.

7. Cynlluniau datblygu lleol a ffigurau poblogaeth/aelwydydd – Tystiolaeth gan swyddogion Llywodraeth Cymru

7.1 Bu'r tystion yn ateb cwestiynau gan aelodau'r Pwyllgor.

8. Papurau i'w nodi

8.1 Nododd y Pwyllgor gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 17 Ionawr.

9. Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(vi) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod a gynhelir ar 6 Chwefror

9.1 Cytunodd y Pwyllgor ar y cynnig.

TRAWSGRIFIAD

[Trawsgrifiad o'r cyfarfod.](#)